

heden ikke forvandlede til Varighed, og for at man fik en Grundlovændring umiddelbart i Forbindelse hermed. Fra de to Ordførere fra Højres Side, det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) og det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen), er der endvidere paa samme Maade ingenlunde taget noget absolut Modstandsstandpunkt. De Løsgængere, som have talt her i Salen, bortset fra det ærede Medlem fra Frederiksberg, nemlig det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (V. H. O. Madsen) og det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Schack), have ogsaa begge stillet sig paa det Standpunkt, at en midlertidig Valgkredslov var noget, der under de forhaandenværende Omstændigheder kunde ønskes gennemført. De havde saa begge Planer ud over dette, det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds nogle særskilte Forslag, som jeg om et Øjeblik skal sige et Par Ting om.

Det er da heller ikke uforklarligt, at de andre Partier ikke have villet stille sig i absolut Modstrid til Forslaget. Det uforklarlige ligger i, at det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) drister sig dertil, thi det er en Kendsgerning, at det ærede Medlem fra Ringkøbing har givet det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) sin personlige og sin Bestyrelses Tilslutning til nøjagtig det Forslag, her foreligger. Han har sluttet sig dertil, paa sin Bestyrelses Vegne har han sluttet sig dertil. (Afbrydelse). Det ærede Medlem fra Ringkøbing benægter det. Jeg haaber, at det ærede Medlem fra Æbeltoft da vil forklare, hvorpaa denne Benægtelse kan antages at grunde sig. Hidtil har det været meddelt, at Reformpartiets Bestyrelse havde givet det ærede Medlem fra Æbeltoft sin Tilslutning til, at denne Sag søgtes løst gennem en midlertidig Valgkredsordning. De andre Partier havde gjort det samme. Jeg har det Indtryk, at de andre Partier føle sig noget mere bundne af et tidligere Tilsagn, end det ærede Medlem fra Ringkøbing gør. Men det ærede Medlems Tilsagn var heller ikke anderledes, end at han, saa snart han kom i sit Parti, og der viste sig nogen Modstand mod det, da foreløbig lod det fare, skønt det er en kendt Sag, som jeg allerede tidligere har peget paa, at han dog ellers sidder inde med en ret stærk Indflydelse i sit Parti, i hvert Fald gjorde han det tidligere.

Højre er ogsaa yderligere bundet i denne Sag. Ikke blot i Fjor, men tidligere

have de udtalt sig positivt for at gaa denne Vej. Det er allerede fremdraget, men det kan være nyttigt at gentage det, at Højre har selv her i Tinget fremsat en Dagsorden, hvorved de udtalte Ønsket om enten et Forslag om Forholdstalsvalg, „eller, hvis det skulde vise sig ugørligt, da Forslag til en midlertidig Omlægning af de bestaaende Valgkredse, hvorved Ulighederne med Hensyn til deres Størrelse saa vidt muligt fjernes, indtil en Grundlovændring maatte kunne gennemføres“. Naar man i 1905 har opfordret en Regering til, hvis den ikke kan fremsætte Forslag om Forholdstalsvalg, da at fremsætte Forslag om en midlertidig Valgkredsordning, ved jeg ikke, hvorledes det skulde være et Parti muligt, efter at et saadant Forslag ligger paa Tingets Bord, da at gaa derimod.

Som sagt, jeg har ogsaa forstaaet, at Partierne føle sig bundne af, hvad der er passeret i denne Sag tidligere. Vi for vort Vedkommende have, som nævnt, allerede i Fjor stillet os paa samme Standpunkt, og vi ere ogsaa nu rede til at indløse de Forpligtelser, vi den Gang paatog os. Nu siges det her fra forskellig Side — det har dog ikke spillet nogen stor Rolle —, at vi derved ere komne i Strid med Odense-Programmet. Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) brugte derom den Bemærkning, at det var et Forhold, som Ministeriet maatte afgøre med sit Parti. Og det er jo ogsaa ganske rigtigt. Forholdet med et Program er jo ikke dette, at et Program ikke lader sig forandre. Vi have med stor Glæde set, at Reformpartiet efter i nogen Tid at have levet paa et Program har ændret sit Program og skrevet et nyt. Socialdemokratiet har revideret sit Program. Og paa dette Punkt er Forholdet det, at vi ere i den nøjeste Overensstemmelse med den samme Organisation indenfor vort Parti, der oprindeligt har skrevet vort Program paa dette Punkt. Den Stilling, vi have indtaget, nemlig at forsøge Spørgsmaalet løst gennem en midlertidig Valgkredsændring og en Grundlovsændring, er billiget af vor Organisation. Vort Forhold til Programmet er saaledes i den nøjeste Overensstemmelse med, hvad man indenfor alle Partier opfatter som det naturlige Forhold mellem et Parti og dets Program. Hvad vi have bebrejdet de Herre, er, at de have stillet sig som Opposition paa et Program, og naar de saa ere komne til Magten, ere traadte i et løsere Forhold til det eller have opgivet det. Det er et ganske andet Forhold, her foreligger.